

Warszawa, 28 listopada 2001 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa Tel. centr. 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 827 64 53

35331

RPO/383511/2001/X/KP

Pan
Leszek Miller
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

Chciałbym zainteresować Pana Premiera problemem funkcjonowania Regionalnych Izb Obrachunkowych, ponieważ na tle otrzymanych przeze mnie skarg powstają istotne wątpliwości co do prawidłowego realizowania funkcji kontrolnych wobec samorządu terytorialnego przez niektóre regionalne izby obrachunkowe. Skargi te dotyczą Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach oraz Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Mieszkańcy gmin, członkowie wspólnot samorządowych nie mają możliwości bezpośredniego kontrolowania prawidłowości gospodarki komunalnej prowadzonej przez lokalne organy samorządowe. Zadania te natomiast - w zakresie gospodarowania środkami finansowymi - powinny z całą starannością realizować Regionalne Izby Obrachunkowe. Wskutek opisanych w prasie ogólnopolskiej wątpliwości mieszkańców i radnych co do braku jawności procesu inwestycyjnego podjąłem postępowanie wyjaśniające w sprawie budowy Ratusza w Wilanowie. Prowadzone postępowanie wskazuje na prawdopodobieństwo naruszenia prawa w procesie inwestycyjnym, w tym zwłaszcza ustawy o zamówieniach publicznych, a w konsekwencji na zasadność zarzutów mieszkańców o złym gospodarowaniu wspólnym mieniem. Stąd zwróciłem się, działając na podstawie art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147) o przeprowadzenie kontroli realizacji tej inwestycji do Regionalnej Izby Obrachunkowej. Na wielokrotnie skierowane przeze mnie pisma nie otrzymałem odpowiedzi co może świadczyć o braku prawidłowo realizowanego przez RIO w Warszawie nadzoru nad gospodarką komunalną samorządu.

Sprawa funkcjonowania Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach budzi natomiast uzasadnione obawy co do bezstronności i obiektywizmu kontrolerów badających skargi w zakresie gospodarki komunalnej, a zwłaszcza dotyczące procesów inwestycyjnych i gospodarowania środkami finansowymi. W tej sprawie zwrócił się mieszkaniec Śląska, inspektor zatrudniony w RIO informując, iż pracownicy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach są jednocześnie zatrudnieni jako radcy prawni w urzędach kilku okolicznych gmin co podważa ich bezstronność w orzekaniu o sprawach dotyczących samorządu lokalnego tych gmin (Łazy, Żarnowiec, Ogrodzieniec, Włodowice, Ruda Śląska). W ocenie skarżącego rozpatrzenia wymagają w szczególności wnioski skierowane do RIO dotyczące nieprawidłowości w prowadzeniu gospodarki komunalnej np. w zakresie wodociągowania w gminie Kozięglowy urządzenia wodociągowe oddano w eksploatację spółce niekomunalnej, ustalano ceny bez sporządzenia kalkulacji kosztowej i cały dochód pozostawiono spółce. Wnioski pokontrolne z tej kontroli o dostosowanie formy i sposobu działalności do przepisów prawa budżetowego zostały zmienione na rozważenie zmiany formy prowadzonej gospodarki komunalnej. Zbadania wymagają także postępowania kontrolne których przedmiotem były transakcje pomiędzy kopalniami, gminami a innymi podmiotami gospodarczymi.

Jestem przekonany, iż opisane przeze mnie problemy świadczą o zbyt słabym nadzorze Regionalnych Izb Obrachunkowych nad działalnością w sferze gospodarki komunalnej realizowaną przez samorząd lokalny. Uważam, iż wzmocnienie kontroli powinno wspomóc działania administracji publicznej podejmowane w celu zapobieżenia powstawaniu sytuacji korupcyjnych i w ten sposób przyczynić się do lepszego przestrzegania prawa, a w szczególności praw obywatelskich.

W związku z powyższym proszę Pana Premiera o rozważenie możliwości podjęcia działań wynikających z art. 2 ustawy z dnia 7 października 2001 r. o Regionalnych Izbach Obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r., Nr 55, poz. 577) i poinformowanie mnie o stanowisku Pana Premiera w przedmiotowej sprawie.

Z wyrazami szacunku

/-/ Prof. dr Andrzej Zoll